Franstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, burgerlijke afdeling, kort gedingkamer, beschikking van 23 oktober 2020

Dringende en voorlopige maatregelen (art. 584 Ger. W.) – Maatregelen ter ondersteuning van de koopkracht in het kader van de COVID-19-pandemie – Koninklijk besluit nr. 47 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie aan de gerechtigden op bepaalde sociale bijstandsuitkeringen – Draagwijdte van de beoordelingsmacht van de rechter – Scheiding der machten – Begrip "voorlopig" – Onherstelbare schade – Mate van rechtsschijn – Discriminatie en recht op waardigheid (art. 10, 11 en 23 Gw.) – Objectief, ter zake dienend en evenredig criterium - Geen kennelijke onwettigheid

Bij beschikking van 23 oktober 2020 heeft de kortgedingkamer van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel de vorderingen van de vzw *Réseau wallon de lutte contre la pauvreté* en de vzw *Réseau belge de lutte contre la pauvreté* ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

Deze twee verenigingen hebben de rechtbank gevraagd de Belgische Staat te veroordelen tot de afstemming, voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 31 december 2020, van het minimumbedrag van de integratie-uitkeringen, de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, de werkloosheidsuitkeringen, op het bedrag van het integratie-inkomen, verhoogd met 50 euro, en tot de afstemming van het bedrag van de minimumpensioenen op dat van de IGO (de inkomensgarantie voor ouderen), verhoogd met 50 euro. Zij verzochten ook de Staat om aan werknemers wier nettoloon tussen het sociale integratie-inkomen en het sociale integratie-inkomen verhoogd met 50 euro ligt, een vergoeding te betalen die overeenkomt met het bedrag van dit verschil. Tot slot wilden zij dat de minister die verantwoordelijk is voor Armoedebestrijding binnen acht dagen een wetsontwerp zou indienen om dit doel te bereiken.

De rechtszaak vond plaats in het kader van de steunmaatregelen van de federale regering naar aanleiding van de coronapandemie COVID-19 en in het bijzonder van de maatregelen ter ondersteuning van de koopkracht.

Eerst herinnert de rechtbank eraan dat de maatregelen die de uitvoerende macht heeft genomen overeenkomstig de wet houdende speciale machten die haar door de Kamer van volksvertegenwoordigers werden toegekend, pasten in het kader van de bescherming van het recht op een menswaardig leven, dat in artikel 23 van de Grondwet is verankerd. Daarna oordeelt ze dat, zelfs indien dit grondwettelijke recht in casu zou zijn geschonden, de rechterlijke macht, op straffe van schending van het beginsel van de scheiding der machten, niet in de plaats kan treden van de beoordelingsvrijheid die de uitvoerende macht in deze kwestie toekomt.

De rechtbank heeft niet betwist dat de zaak dringend was (de hoogdringendheid is een van de voorwaarden voor de ontvankelijkheid van het kort geding), aangezien de categorieën die van de door de uitvoerende macht toegekende maatregelen waren uitgesloten, zich, bij gebreke van het voordeel van de premie, in situaties bevonden die voldoende konden zijn om "een verschuiving te veroorzaken van een situatie van precair evenwicht naar een situatie van niet-betaling die snel tot armoede zou kunnen leiden". Daarna diende ze zich uit te spreken over de mate waarin de rechten ingeroepen door de twee eisende verenigingen voorkwamen.

Laatstgenoemden betwisten niet dat er een objectief verschil bestaat tussen de categorie begunstigden van de COVID-premie, die allen onder de **sociale bijstand** vallen, en de categorie niet-begunstigden, die onder de **sociale verzekering** vallen (werknemers, werklozen, ontvangers van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, enz).

In het kader van de beoordelingsvrijheid van de uitvoerende macht met betrekking tot de toewijzing van middelen, zo vervolgt de rechtbank, kon de Koning pertinent enkel de eerste categorie beogen, aangezien het gaat om personen die reeds kwetsbaar waren daar zij reeds vóór de gezondheidscrisis een beroep hadden moeten doen op sociale bijstand. Deze doelstelling lijkt de rechtbank legitiem, met dien verstande dat het niet ontvangen van de premie door de andere categorie niet noodzakelijkerwijs het verlies voor de werknemers en de andere begunstigden van de sociale verzekering betekent.

Aangezien de Staat dus geen kennelijke vergissing heeft begaan door de toekenning van de betrokken premie te beperken tot de categorie van personen die onder de sociale bijstand vallen, heeft de rechtbank de vorderingen van de twee verenigingen niet gegrond verklaard.